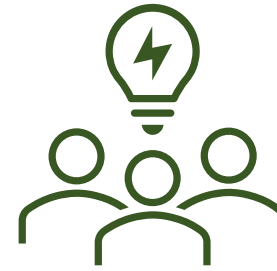

WIE DOET WAT TIJDENS EEN DIGITAAL INCIDENT OF CRISIS?

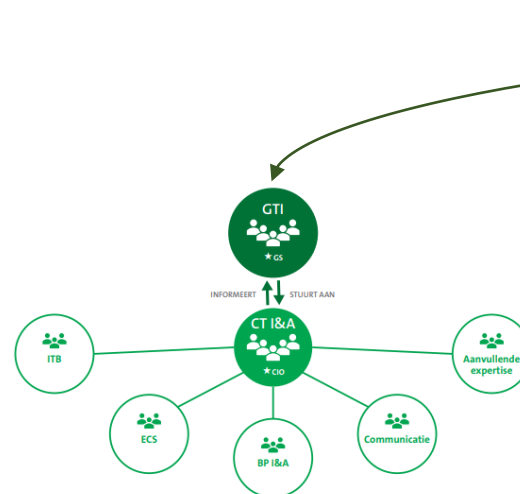
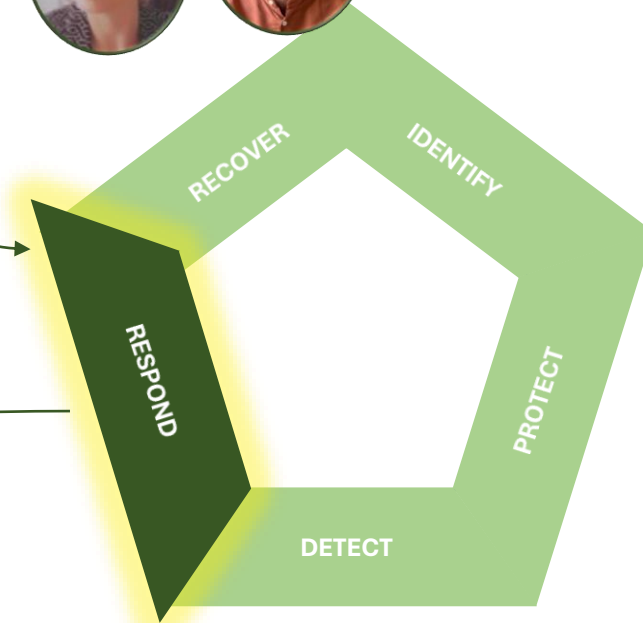
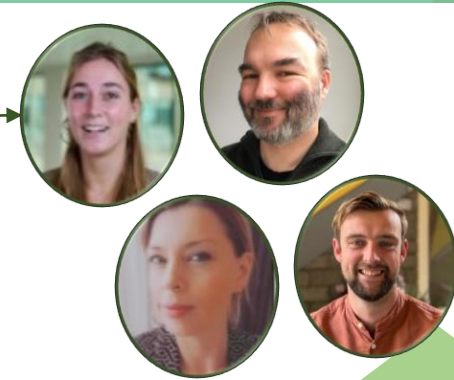
VOORBEREID(EN) OP DIGITALE NOODSITUATIES

GEMEENTE DEN HAAG

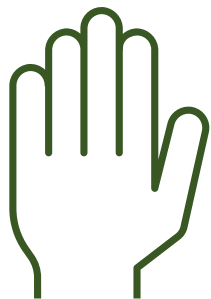

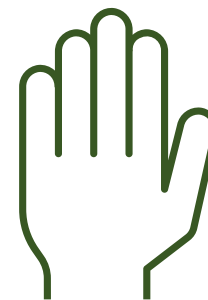
ECS

WIE ZIJN JULLIE?

WAT GAAN WE DOEN

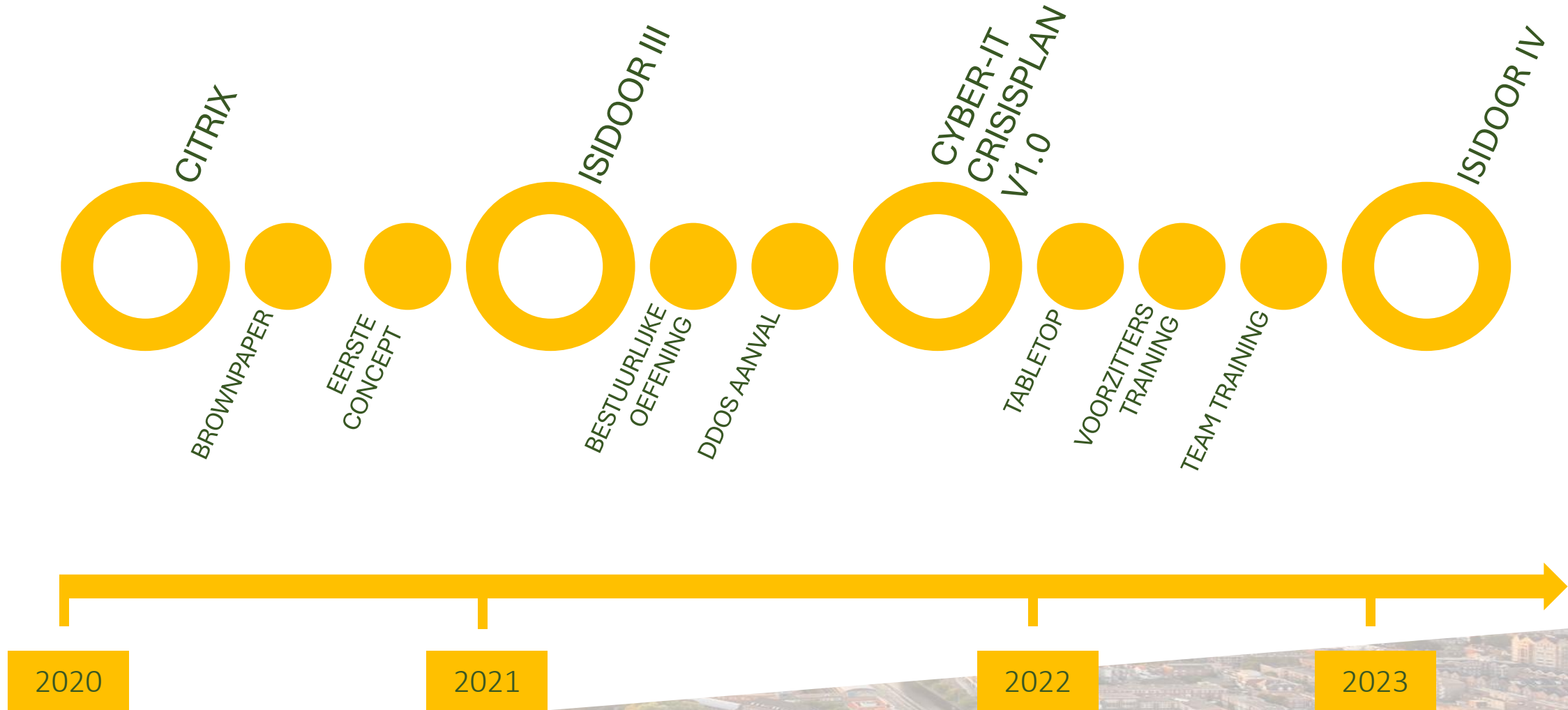
WAT GAAN WE DOEN

WAT GAAN WE DOEN

HOE ZIJN WE HIER GEKOMEN?

WAAR WILLEN WE HEEN?

Van Cyber- IT crisisplan naar
Cyber IT crisis programma

- Oefenen
- Trainen
- Opleiden

Planvorming verbeteren via
Verbetercyclus

- Koude documenten
- Warme documenten

Netwerk versterken

- Leren van anderen
- Betere kennispositie opbouwen

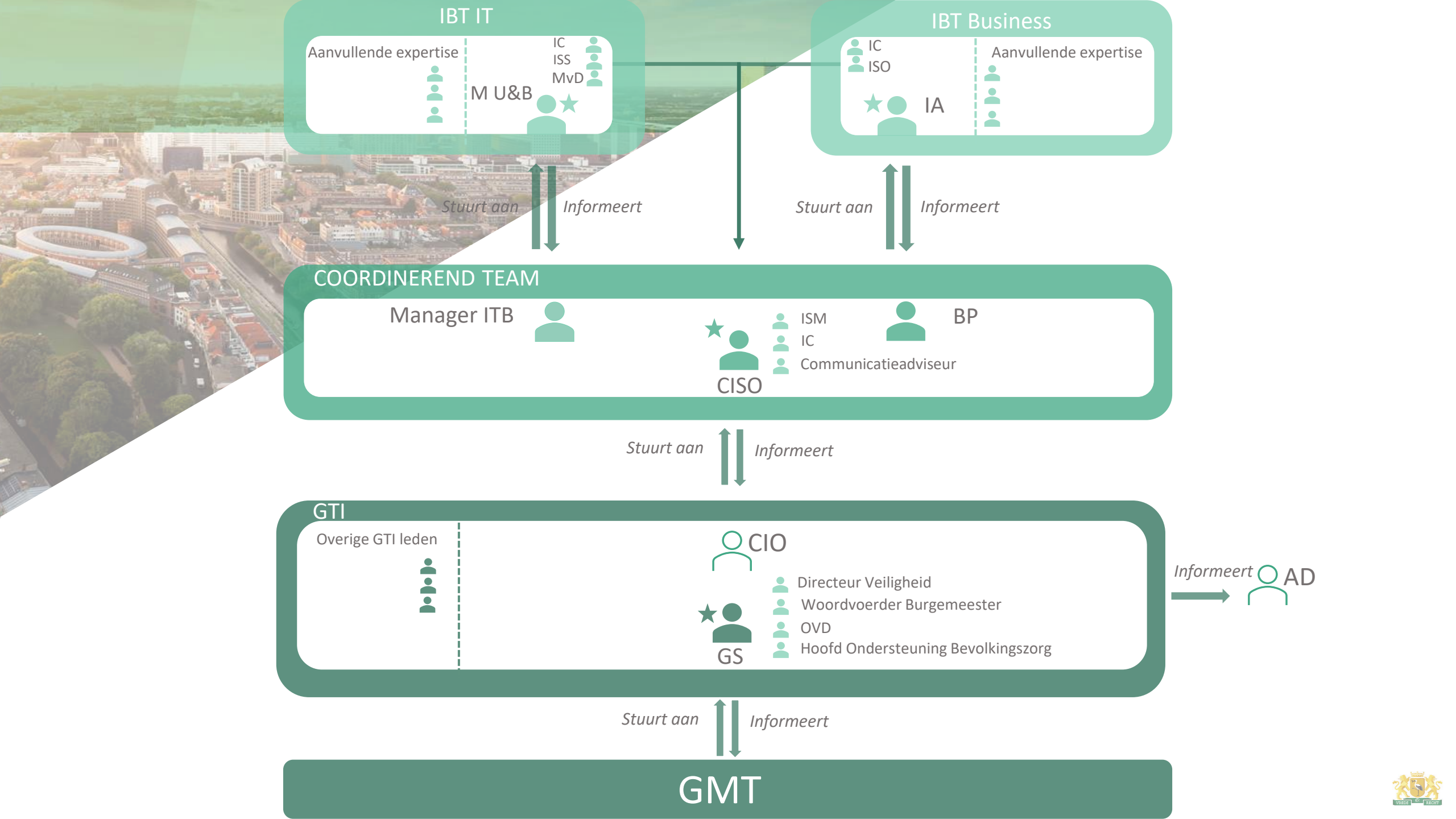
WAT HOUDT HET PLAN IN?

EEN PLAN DAT FLEXIBEL IN ELKAAR ZIT EN AANSLUIT OP BESTAANDE STRUCTUREN BINNEN DE GEMEENTE.

- EEN KERNTTEAM DAT SAMENKOMT BIJ DREIGING VAN CYBER- IT CRISIS
- EEN TACTISCH CRISISTEAM BESTAANDE UIT KERNBEZETTING EN AANVULLENDE ROLLEN
- DUIDELIJKE VERTICALE INFORMATIELIJN
- RICHTLIJN VOOR IMPACTBEPALING
- AANSLUITEN OP ANDERE PLANNEN BINNEN DE GEMEENTE:
 - GEMEENTELIJK TEAM INCIDENTENBESTRIJDING
 - CRISISCOMMUNICATIEPLAN
 - CALAMITEITEN/ CONTINUITEITSTEAMS

CYBER-IT CRISISSTRUCTUUR

IBT IT

Aanvullende expertise

M U&B

IC
ISS
MvD

IBT Business

IC
ISO

IA

Aanvullende expertise

COORDINEREND TEAM

Manager ITB

CISO

ISM
IC
Communicatieadviseur

BP

GTI

Overige GTI leden

CIO

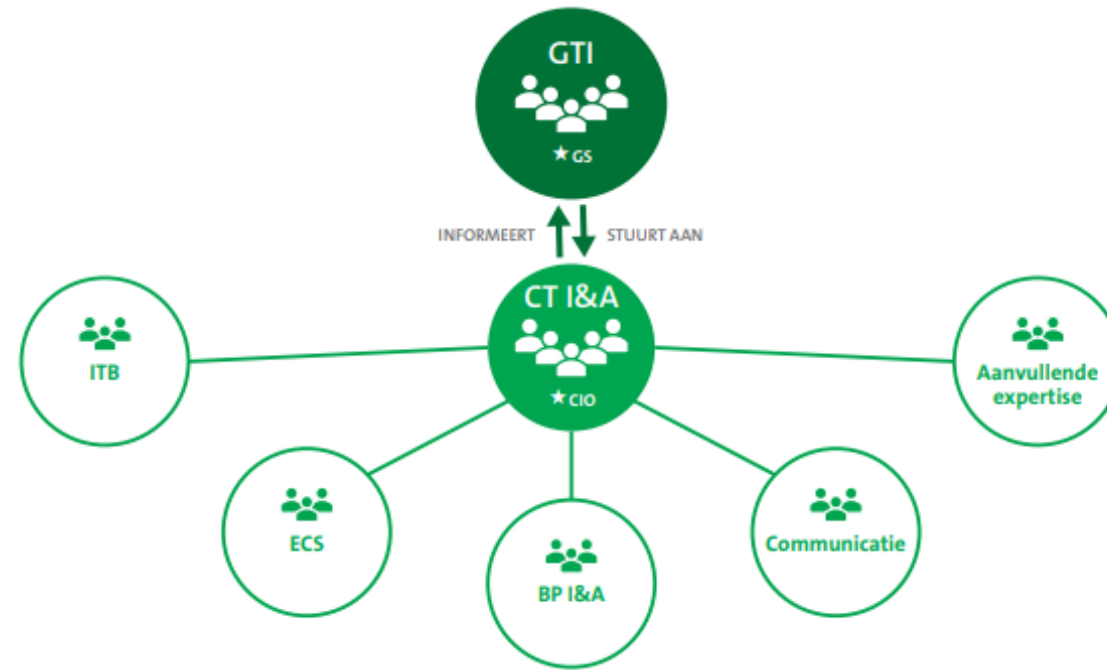
GS

Directeur Veiligheid
Woordvoerder Burgemeester
OVD
Hoofd Ondersteuning Bevolkingszorg

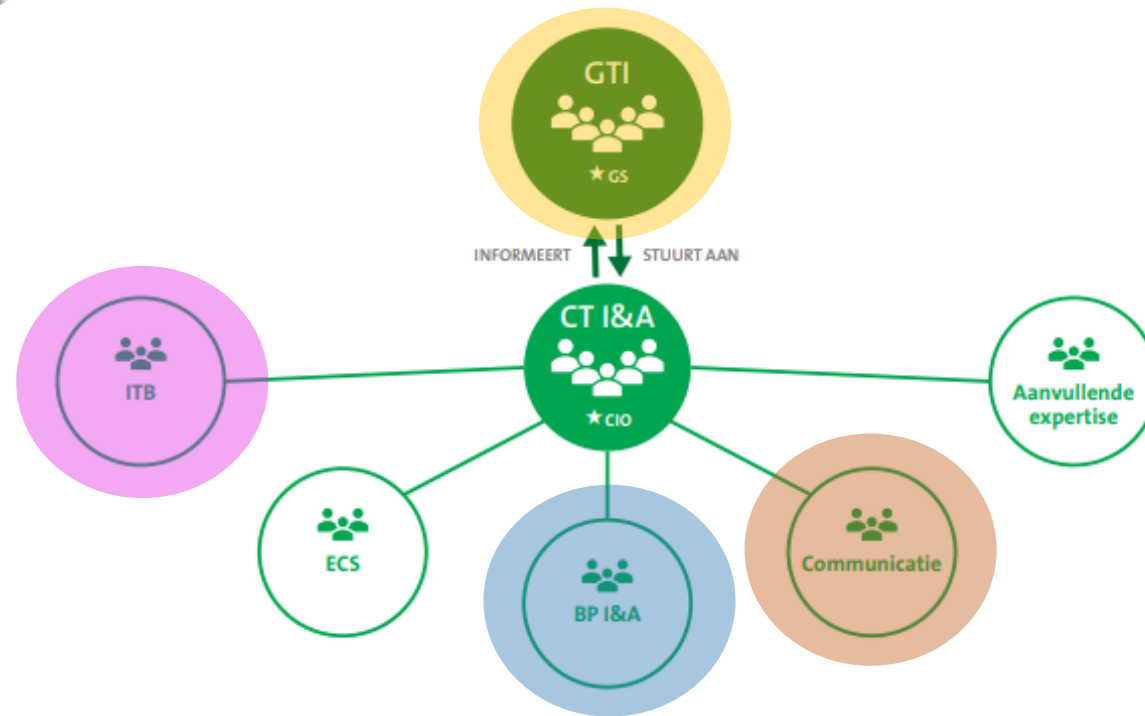
GMT

CYBER-IT CRISISSTRUCTUUR

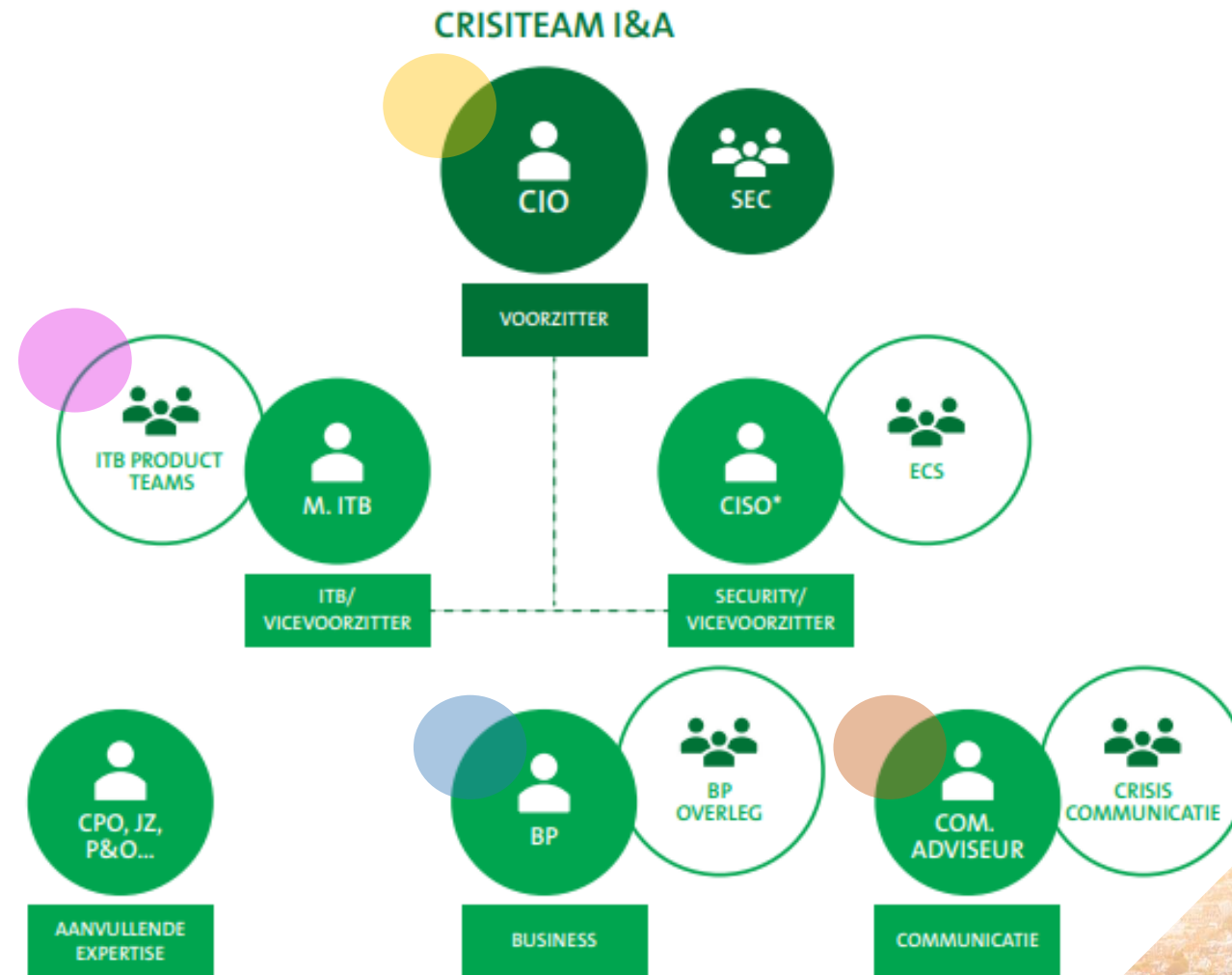

CYBER-IT CRISISSTRUCTUUR

- Strategisch/ Algemene kolom
- Communicatie
- Dienstverlening
- IT

CRISISTEAM I&A

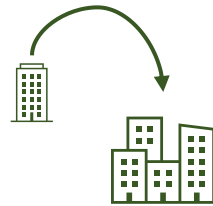

WAT IS HET PLAN (NOG) NIET?

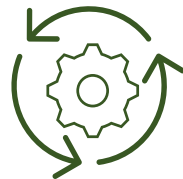
KOUD MAAR NOG NIET WARM (GENOEG)

- PLAYBOOKS
- SCENARIOKAARTEN
- IMPACTDUIDING

SCOPE REIKT TOT GEMEENTESECRETARIS

- ROL BESTUUR (NOG) NIET ONDERDEEL
- GEEN CRISISPLAN VOOR DE STAD

GEEN BUSINESS CONTINUITY PLAN

- VERANTWOORDELIJKHEID DIENSTEN

PRACTICE WHAT YOU PREACH

BIJ WELKE GEMEENTE HEB JIJ WELEENS EEN
CYBERCRISISOEFENING MEEGEMAAKT?

ISIDOOR IV 2023

Nationale Cybercrisisoefening

+ 100 organisaties, 5 gemeenten en de IBD

Ideaal voor testen plan & samenwerking met andere stakeholders

WAT HOUDT ISIDOOR IN?

3 dagen lang oefenen

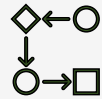

Complex technisch scenario met specifieke verhaallijn voor gemeenten.

Focus op digitale dreiging die ontwikkeld tot fysieke impact

WAT IS ER GEBEURD?

Een software leverancier geïnfiltreerd door een statelijke actor → Supply Chain Attack

Door fouten in de laatste update zijn er verschillende verstoringen binnen de deelnemende organisaties

Er lijkt meer aan de hand te zijn: Kwaadwillende in het spel?

WAT MOESTEN DEELNEMERS DOEN?

Deelnemers kregen steeds stukjes informatie van de oefenleiding: welke besluiten neem je op basis waarvan?

Specialisten konden onderzoek doen naar de software

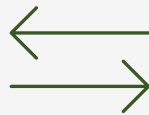

Communicatie professionals deden media analyse en informeerden de betrokkenen

WAT HEBBEN WE GELEERD

Oefenen is leuk en daarmee enorm waardevol

Nog meer en betere uitwisseling van informatie

Samenwerking tussen fysieke & digitale
crisisbeheersing cruciaal

Zoek de verschillen

WELKE VERSCHILLEN ZIE JIJ TUSSEN EEN FYSIEKE - EN
EEN CYBERCRISIS?

Verskil tussen een fysieke crisis en een cyber crisis?

Ontstaan van de crisis

Impactbepaling

Soort schade

Hersteltijd en kosten

Scope

DIALOOG: WAAROVER ZOU JE MEER WILLEN WETEN?

Cyber- IT crisisplan Den Haag beschikbaar op onze site

<https://www.denhaag.nl/wp-content/uploads/2020/07/cyber-IT-crisisplan-05072023.pdf>

DANK JULLIE WEL!